

SNÅSA KOMMUNE
Kontrollutvalget

Møteinnkalling

DATO: Onsdag 25. mai 2016
TID: Kl. 10.00
STED: Møterom på («gamle») Herredshuset

Faste medlemmer er med dette kalt inn til møtet. Den som har lovlig forfall, eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra så snart som mulig til sekretariatet.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Kontrollutvalgets møter er åpne.

Sakliste

009/16	Referatsak
010/16	Kontrollutvalgets uttalelse – Snåsa kommunes årsregnskap for 2015
011/16	Snåsaprodukter AS - oppfølging
012/16	Plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2019
013/16	Plan for selskapskontroll 2016 - 2019

Steinkjer, 18.05.2016

Dagunn Onsaker Moum
leder

Per Helge Genberg
kontrollsekretær
E-post: per.helge.genberg@komsek.no
Dir.tlf. 74 11 14 73
Mob. 41 68 99 12

SAK 009/16

REFERATSAK

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	25.05.2016	Per Helge Genberg	009/16	422-1736-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar referatet til orientering.

Referat

1	KomRev Trøndelag IKS	Revisjonsnotat til årsregnskapet for 2015, Snåsa kommune	Vedlagt
---	----------------------	--	---------

SAK 010/16

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE - SNÅSA KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2015

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	25.05.2016	Per Helge Genberg	010/16	422-1736-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Det framlagte forslag til uttalelse vedtas som kontrollutvalgets uttalelse til Snåsa kommunes årsregnskap 2015.
2. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for å legges fram i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet.
3. Kontrollutvalget tar kommunens årsmelding til orientering.

Vedlegg

1. Forslag til uttalelse til Snåsa kommunes årsregnskap for 2015
2. Revisjonsberetning for 2015 fra KomRev Trøndelag IKS datert 11.04.2016

Andre saksdokumenter – ikke vedlagt

1. Snåsa kommunes årsregnskap for 2015 – utsendt fra kommunen.
2. Snåsa kommunes årsmelding for 2015 – utsendt fra kommunen.

Saksopplysninger

Årsregnskapets funksjon er å gjøre rede for tilgangen på og anvendelsen av de midlene som kommunen forvalter. Årsregnskapet ses i sammenheng med kommunens årsberetning/årsmelding. Sammen utgjør disse de viktigste dokumentene en kommune avgir i løpet av året.

Bestemmelsene om årsregnskapet og årsberetningen finnes i Kommunelovens § 48.

Ut fra bestemmelsene i *Forskrift om årsregnskap og årsberetning*, og *Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner* § 10 gjelder følgende frister:

- *Årsregnskapet skal være avlagt innen 15. februar.*
- *Årsmelding skal være avgitt av administrasjonssjefen innen 31. mars.*
- *Revisjonsberetning skal avlegges senest innen 15. april. Dette gjelder også der regnskap ikke foreligger.*
- *Årsregnskap og årsberetning skal vedtas av kommunestyret senest 30. juni, seks måneder etter regnskapsårets slutt.*

Årsregnskapet for 2015

Snåsa kommunes årsregnskap for 2014 er gjort opp med et overskudd (mindreforbruk) på **kr. 6.990.864.**

Brutto driftsresultat for 2015 viser et overskudd (såkalt ”negativt beløp”) på kr. 8.939.289, og netto driftsresultat viser et overskudd på kr. 5.339.799.

Driftsregnskapet for 2015 – nøkkeltall i kr.

	Regnskap 2015	Budsjett 2015	Regnskap 2014
Til fordeling drift	130.342.853	128.512.687	136.559.426
Netto driftsresultat	5.339.799	3.856.794	-3.339.516
Bruk av tidligere års avsetninger	6.109.701	5.240.170	10.009.977
Årets avsetninger	4.458.635	1.383.376	5.901.865
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	6.990.864	0	768.596

Investeringsregnskapet er avsluttet i balanse.

I notene til regnskapet blir det gitt en del viktig tilleggsinformasjon som har betydning for å forstå regnskapet.

Kontrollutvalgets uttalelse

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse til kommunens årsregnskap, og forsikre seg om at regnskapet er revidert på betryggende måte av kvalifisert revisor, og i tråd med god kommunal revisjonsskikk. Dette gjennomfører kontrollutvalget ved løpende tilsyn. Snåsa kommunes årsregnskap er revidert av KomRev Trøndelag IKS. Oppdragsansvarlig revisor tilfredsstiller de kravene som er stilt i lov og forskrift.

I sin uttalelse skal kontrollutvalget kommentere revisjonsmerknader av vesentlig karakter og eventuelle tidligere merknader som ikke er blitt tilfredsstillende fulgt opp.

Revisjonsberetningen

Revisor har avgitt beretning 11.04.2016, og beretningen er uten forbehold.

Årsberetning/årsmelding for 2015

Begrepet *årsberetning* og kravene til hva den skal inneholde finnes i Kommunelovens § 48 nr. 5 og 6. Dette gjelder bl.a. opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske stilling og resultatet av virksomheten, den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i kommunen, tiltak som kan fremme formålene i lovverket om likestilling, anti-diskriminering og tilgjengelighet, og tiltak for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

Snåsa er en av mange kommuner som bruker årsberetningen til å gi informasjon utover lovkravet, dvs. at dokumentet også viser mål og måloppnåelse for kommunens ulike

avdelinger/virksomheter og sier noe om spesielle forhold/tiltak i året. En slik utvidet beretning blir til vanlig kalt *årsmelding*.

Årsberetningen/årsmeldingen skal legges fram for kommunestyret i samme møte som årsregnskapet blir behandlet, og kontrollutvalget kan også kommentere den.

Vurdering

Sjøl om det ikke har betydning for godkjenningen av regnskapet, er det viktig å merke seg de forhold som revisjonen tar opp i revisjonsnotatet (til rådmannen) om årsregnskapet for 2015.

Snåsa kommunes årsmelding for 2015 inneholder tilstrekkelig informasjon til å kunne bedømme aktiviteten i kommunen. Det er gjort greie for situasjonen i hver enkelt sektor, med kapitler om tjenester, mål og måloppnåelse, særskilte forhold for året m.fl.

Meldingen gir et godt bilde av kommunens virksomhet i 2015.

SAK 011/16

SNÅSAPRODUKTER AS - OPPFØLGING

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	25.05.2016	Per Helge Genberg	011/16	422-1736-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

Kontrollutvalget vil understreke at Snåsaprodukter AS har en svært viktig samfunnsoppgave i å gi et verdig arbeidstilbud til mennesker som står utenfor det ordinære arbeidslivet.

Videre forutsetter kontrollutvalget at kommunestyret snarest får seg forelagt en samlet eierskapsmelding for alle kommunale selskap, og viser ellers til utvalgets forslag om å prioritere Snåsaprodukter AS som nr 1 i Plan for selskapskontroll 2016 – 2019.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har det siste halve året hatt betydelig fokus på det kommunale selskapet Snåsaprodukter AS. I møte 16.12.2015 fikk utvalget en fyldig orientering fra selskapets daglige leder, 11.02.2016 gjennomførte utvalget besøk hos Snåsaprodukter AS og hadde møter med ledelse og representanter for ansatte og brukere, i møte 30.03.2016 orienterte ordfører og rådmann om situasjonen i selskapet sett fra eiers synsvinkel og 22.04.2016 deltok kontrollutvalget som observatør på den ekstraordinære generalforsamlingen.

På grunn av en underslagssak i 2014-2015 (som først i forrige uke ble omtalt i media) og ringvirkningene av dette har Snåsaprodukter AS siden slitt med svak økonomi, og ressurser som idéelt sett skulle vært brukt til å utvikle selskapet, har måttet gå til ”opprydding”.

I Plan for selskapskontroll 2016 – 2019, som kontrollutvalget skal vedta i møte 25.05.2016, er Snåsaprodukter AS satt opp som førsteprioritet. Det vil her være aktuelt å gjennomføre et prosjekt som både inneholder eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon.

Snåsa kommunestyre vedtok i sak 73/14 å be rådmannen utarbeide eierskapsmelding for kommunens selskap innen 01.03.2015, men dette er ikke gjort. I stedet har kommunestyret senere delvis vedtatt strategier for eierskap uten å behandle en helhetlig melding.

Vurdering

Måten underslagssaken i Snåsaprodukter AS ble behandlet på og den vanskelige situasjonen for selskapet er både styrets og eierens ansvar, men det er ikke kontrollutvalgets oppgave å vurdere disse spørsmålene.

Kontrollutvalget forutsetter at eierskapsmelding blir lagt fram for kommunestyret, og foreslår å prioritere Snåsaprodukter AS i Plan for selskapskontroll 2016 – 2019.

SAK 012/16

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016 - 2019

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	25.05.2016	Per Helge Genberg	012/16	422-1736-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019 i Snåsa kommune, og tilrår disse tre prosjektene i uprioritert rekkefølge:
2. Kontrollutvalget oversender saken til kommunestyret med denne innstillingen:
 1. *Kommunestyret vedtar "Plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2019" med disse tre prosjektene i uprioritert rekkefølge:*
 2. *Kontrollutvalget gis myndighet til å foreta eventuelle rullinger og endringer av planen innenfor planperioden.*

Vedlegg

Plan for forvaltningsrevisjon 2016 - 2019 – utarbeidet av KomRev Trøndelag IKS

Saksopplysninger

Hjemmelen for forvaltningsrevisjon finnes i § 77, pkt. 4 i Kommuneloven:

"Kontrollutvalget skal videre påse (...) at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)."

§ 9 i Forskrift om kontrollutvalg sier dette om forvaltningsrevisjon:

"Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon (...)"

Forskriftens § 10 hjemler planprosessen:

”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

Kontrollutvalget vedtok i møte 05.11.2015 å be KomRev Trøndelag IKS starte arbeidet med overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019.

Forslaget til forvaltningsrevisjonsplan fra KomRev Trøndelag IKS bygger på en gjennomført overordnet analyse, dvs. en vurdering av risiko og vesentlighet innenfor de ulike sidene av kommunens virksomhet. De foreslåtte prosjektene er listet opp i uprioritert rekkefølge, og gjelder disse temaene: Oppvekst, pleie og omsorg, forebyggende helsearbeid/folkehelsearbeid, integrering av flyktninger, risiko og konsekvenser i saksbehandlingen og barnevern.

KomRev Trøndelag har et estimat for hvor mange timer selskapet kan bruke på hver kommune. I forrige periode (2012–2015) ble det gjennomført 2 prosjekt i Snåsa; Prosjektorganisering i Snåsa kommune (2012) og Økonomistyring (2014).

Vurdering

Proessen fram til planforslaget har denne gangen involvert kontrollutvalgets sekretær bedre enn tidligere, ved at sekretæren har deltatt i et eget ”analyse møte” sammen med forvaltningsrevisorene.

Forvaltningsrevisjon skal framfor alt være et virkemiddel til å vise forbedringspunkt og gi en læringseffekt, slik at innbyggerne kan ha tillit til at forvaltningen skjer korrekt og tjenesteytingen blir best mulig.

Forslaget til Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 setter opp seks tema-områder, men planens prioritering bør begrenses til tre tema, og kontrollutvalget må sjøl plukke ut disse.

Denne gangen legges det ikke opp til å rangere prosjektene i nummerert rekkefølge, for å gi større frihet til å kunne gjennomføre den enkelte forvaltningsrevisjonen når det passer best, både i forhold til situasjonen i kommunen og til ev. tilsvarende prosjekt i andre kommuner.

SAK 013/16

PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016 - 2019

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	25.05.2016	Per Helge Genberg	013/16	422-1736-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til Plan for selskapskontroll 2016 – 2019 i Snåsa kommune med følgende forslag til prioriteringsliste:
 1. Snåsaprodukter AS
 2. Snåsa Vannverk SA
 3. Brannvesenet Midt IKS
2. Eierskapskontroll og ev. forvaltningsrevisjon i tilknytning til selskapskontroll utføres av KomRev Trøndelag IKS
3. Kontrollutvalget innstiller på at kommunestyret vedtar:
 1. *Kommunestyret vedtar Plan for selskapskontroll 2016 – 2019 i Snåsa kommune med følgende prioriteringsliste:*
 1. *Snåsaprodukter AS*
 2. *Snåsa Vannverk SA*
 3. *Brannvesenet Midt IKS*
 2. *Kontrollutvalget gis myndighet til å foreta endringer i planen i planperioden.*

Vedlegg

Forslag til Plan for selskapskontroll 2016 – 2019 i Snåsa kommune

Saksopplysninger

Hjemmelen for selskapskontroll finnes i § 77, pkt. 5 i Kommuneloven:

”Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper mm”

Kommunelovens § 80 inneholder formuleringer om innsynsrett ved selskapskontroll.

§ 13, 2.ledd i Forskrift om kontrollutvalg hjemler planprosessen:

”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.”

Forskriftens § 14 definerer innholdet i selskapskontrollen:

”(…)kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, (...)”

I stadig større grad velger kommunene å bruke ulike selskap for å nå sine mål. Eierstyringen er formelt regulert i de forskjellige selskapslovene. Styret og den daglige ledelse i selskap som er organisert etter lov om aksjeselskap har relativt stor handlefrihet i forretningsmessige disposisjoner. Men også i interkommunale selskap har styret/daglig ledelse mer ansvar og frihet enn etatsledere i kommunen.

Selskapenes ledelse representerer selskapet og ikke eier(ne), og det enkelte selskap skal forholde seg til en rekke interessenter i tillegg til eier(ne), feks lokale og sentrale myndigheter, kreditorer og ansatte.

Kommunenes selskap forvalter betydelige verdier, og det trengs overordnede eierstrategier og retningslinjer med definerte mål. Kommunestyret må utøve eierskapet ved å kommunisere krav og forventninger gjennom sin(e) representant(er) i eierorganet. For aksjeselskaper er dette generalforsamling og for interkommunale selskap representantskap.

Behovet for å gjennomføre selskapskontroll vil normalt være større i selskap som har et samfunnsmessig ansvar enn et rent forretningsmessig formål. I slike selskap kan det - i tillegg til en eierskapskontroll – også være aktuelt å vurdere måloppnåelsen, ved å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Selskapskontroll omfatter ikke en regelmessig kontroll med forretningsmessige disposisjoner. Dette kommer inn under styrets ansvarsområde.

I Snåsa ble det gjennomført selskapskontroll i Snåsa Kunnskapshage As i 2014.

Vurdering

Hvordan kommunen ivaretar eierinteressene kan virke inn på tjenestene innbyggerne mottar fra selskapene, og kontroller bør prioriteres ut fra faktorer som risiko, eierandel, samfunnsmessig ansvar og tjenestetilbud.

I løpet av en valgperiode kan kommunen gå ut av selskap eller inn i nye, eller det kan oppstå situasjoner som gjør en rask selskapskontroll nødvendig. Kontrollutvalget bør da kunne gjøre andre prioriteringer enn planvedtaket inneholder.